

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

ПРОГРАМА І РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

"УПРАВЛІННЯ МІСЬКИМИ ТЕРИТОРІЯМИ"

(для студентів 5 курсу денної та 6 курсу заочної форм навчання за напрямом підготовки 6.060101 "Будівництво", зі спеціальності 7.06010103, 8.06010103 "Міське будівництво та господарство")

Програма та робоча програма навчальної дисципліни «Управління міськими територіями» (для студентів 5 курсу денної та 6 курсу заочної форм навчання за напрямом підготовки 6.060101 "Будівництво", зі спеціальності 7.06010103, 8.06010103 "Міське будівництво та господарство") / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: О. С. Безлюбченко. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 22 с.

Укладач: к.т.н., доцент кафедри містобудування О. С. Безлюбченко

Рецензент: доц., канд. техн. наук О. В. Завальний

Затверджено на засіданні кафедри містобудування
Протокол № 9 від «21» 06 2012 р.

	стор.
Вступ.....	4
1. Програма навчальної дисципліни.....	5
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни.....	5
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни.....	6
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги.....	6
1.4. Рекомендована основна навчальна література.....	7
1.5. Анотації дисципліни.....	8
2. Робоча програма навчальної дисципліни.....	11
2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи.....	11
2.2. Тематичний план дисципліни.....	12
2.2.1. Розподіл часу за модулями і змістовними модулями.....	13
2.2.2. План лекційного курсу.....	13
2.2.3. План практичних (семінарських) занять.....	14
2.2.4. Індивідуальне завдання (ІНДЗ).....	15
2.3. Самостійна робота студентів.....	15
2.4. Засоби контролю та структура залікового кредиту.....	16
2.5. Інформаційно-методичне забезпечення.....	21

ВСТУП

Предмет вивчення дисципліни це поняття, принципи, методи і системи управління міськими територіями.

Курс спрямовано на формування у студентів цілісного поняття значення науки для науково-технічного прогресу в сучасних умовах, засвоєння та практичного використання методів теоретичних досліджень. Мета та завдання вивчення дисципліни це навчити студента приймати науково обґрунтоване управлінське рішення, і вміти аналізувати наслідки викликані ухваленням даного рішення, для оцінки його ефективності; складати містобудівну документацію; ефективно планувати роботу по території; знати правове забезпечення та регулювання містобудівних процесів.

Програма навчальної дисципліни розроблена на основі:

СВО ХНАМГ “Освітньо-кваліфікаційної характеристики підготовки спеціаліста” за спеціальністю 7.06010103, (6.060101) “Будівництво”, затверджена 29.10.2007 р.

СВО ХНАМГ “Освітньо-професійної програми підготовки спеціаліста ” за спеціальністю 7.06010103, (6.060101) “Будівництво”, затверджена 29.10.2007р.

Навчальний план підготовки спеціаліста за спеціальністю 7.06010103, (6.060101) “Будівництво”, затверджений 21.06.2012 р.

СВО ХНАМГ “Освітньо-кваліфікаційної характеристики підготовки магістра” за спеціальністю 8.06010103, (6.060101) “Будівництво”, затверджена 29.10.2007 р.

СВО ХНАМГ “Освітньо-професійної програми підготовки магістра” за спеціальністю 8.06010103, (6.060101) “Будівництво”, затверджена 29.10.2007р.

Навчальний план підготовки магістра за спеціальністю 8.06010103, (6.060101) “Будівництво”, затверджений 21.06.2012 р.

Програма ухвалена кафедрою Містобудування протокол № 9 від 21.06.2009 р.

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

1.1.1. Мета та завдання дисципліни

Мета та завдання вивчення дисципліни це навчити студента приймати науково обґрунтоване управлінське рішення, і вміти аналізувати наслідки викликані ухваленням даного рішення, для оцінки його ефективності.

1.1.2. Предмет вивчення дисципліни

Предмет вивчення у дисципліні це поняття, принципи, методи і системи управління міськими територіями.

1.1.3. Місце дисципліни у структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліни
Філософія (у прикладах категорій та законів, що ілюструються розвитком міст), Інженерна графіка (креслення) Інженерна геодезія Технічний рисунок Планування міст і транспорт. Інженерний благоустрій територій; Інженерний благоустрій міст Садово-паркове та ландшафтне будівництво та господарство Методологія професійної діяльності Геоінформаційні технології Економіка інвестицій Менеджмент у міському господарстві та будівництві Техніко-економічне обґрунтування у містобудуванні Наукові дослідження	Вихідна

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Змістовні модулі:

Модуль УПРАВЛІННЯ МІСЬКИМИ ТЕРИТОРІЯМИ

ЗМ 1 Методи та принципи управління територіями

- Основні терміни й поняття.
- Визначення об'єкта й суб'єкта управління. Управління як процес.
- Основні наукові методи в дослідженні процесу управління.
- Загальні, конкретні й стратегічні цілі процесу управління.
- Вивчення принципів і функцій управління територіями.
- Основні напрямки й тенденції управлінської політики на сучасному етапі.

Закордонний досвід.

- Класифікація основних проблем. Шляхи рішення цих проблем, та наслідки пов'язані з ними

ЗМ 2 Управління територіями в контексті законодавства

- Містобудівний кодекс.
- Повноваження уряду й органів місцевого самоврядування в області містобудування. Повноваження органів архітектури й містобудування в регулюванні містобудівної діяльності.
- Містобудівна документація про планування розвитку й забудові територій населених пунктів.
- Правила забудови населених пунктів.
- Види територіальних зон у містобудуванні.

1.3. Освітньо - кваліфікаційні вимоги

Вміння	Типові задачі діяльності, у яких використовуються вміння та знання	Виробничі та соціальні функції, до яких відносяться типові задачі діяльності
1	2	3
Робити необхідні розрахунково-графічні	Знати принципи організації територій	Проектна Отримувати та об'єднувати

1	2	3
<p>роботи</p> <p>Знаходити оптимальне архітектурно-планувальне рішення територій</p> <p>Складати містобудівну документацію</p> <p>Ефективно планувати роботу по території</p>	<p>поселень, Знати основи планування й забудови населених місць</p> <p>Знати принципи організації територій поселень,</p> <p>Знати основи</p>	<p>результати процесів планування в один узгоджений чіткий документ</p> <p>Планування розвитку</p> <p>Технологічна</p> <p>визначення процесів управління</p> <p>Визначення діяльності</p> <p>Завдання послідовності робіт (ідентифікувати, документувати взаємозв'язки між роботами).</p>
<p>Знати правове забезпечення та регулювання містобудівних процесів.</p> <p>Приймання оптимального управлінського рішення, визначення ступеня впливу процесу управління на розвиток території, використання земель</p>	<p>планування й забудови населених місць.</p> <p>Ухвалення управлінського рішення й аналіз результатів.</p>	<p>Практичне використання основ системного підходу здійснення підприємницької діяльності</p> <p>Організаційна</p> <p>Організаційне планування</p> <p>Соціальна</p> <p>На підставі усвідомлених мотивів діяльності, використовуючи принципи суб'єктно діяльнісного підходу: Формулювати цілі особистої діяльності; визначати структуру особистої діяльності</p>

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Земельний кодекс України. – Х.: ТОВ «Одіссей», 2002. -600 с.
2. Управління міськими територіями. Конспект лекцій/О.С. Безлюбченко. – Х.: ХНАМГ, 2009. – 145 с.
3. Керівництво з питань проектного менеджменту. К.: УКРНЕТ, 1999
4. Шапіро В.Д. Управління проектами. Спб.: Два-три,1996.
5. Антипов А.В., Носов С.И. Организация и оценка эффективности землепользования и землевладения: учебно-практическое пособие - М.: изд-во Рос.экон.акад.,2000.
6. Воронин А.Г., Лапин В.А., Широков А.Н. Основы управления муниципальным хозяйством. Учебное пособие. – М.: Дело, 1998.

1.5. Анотація програми навчальної дисципліни

УПРАВЛІННЯ МІСЬКИМИ ТЕРИТОРІЯМИ

Мета та завдання навчити студента приймати науково обґрунтоване управлінське рішення, і вміти аналізувати наслідки викликані ухваленням даного рішення, для оцінки його ефективності.

Предмет: поняття, принципи, методи і системи управління міськими територіями.

Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Методи та принципи управління територіями

- Основні терміни й поняття.
- Визначення об'єкта й суб'єкта управління. Управління як процес.
- Основні наукові методи в дослідженні процесу управління.
- Загальні, конкретні й стратегічні цілі процесу управління.
- Вивчення принципів і функцій управління територіями.
- Основні напрямки й тенденції управлінської політики на сучасному етапі.

Закордонний досвід.

- Класифікація основних проблем. Шляхи рішення цих проблем, та наслідки пов'язані з ними

Управління територіями в контексті законодавства

- Містобудівний кодекс.
- Повноваження уряду й органів місцевого самоврядування в області містобудування. Повноваження органів архітектури й містобудування в регулюванні містобудівної діяльності.
- Містобудівна документація про планування розвитку й забудові територій населених пунктів.
- Правила забудови населених пунктів.
- Види територіальних зон у містобудуванні

УПРАВЛЕНИЕ ГОРОДСКИМИ ТЕРРИТОРИЯМИ

Цель и задачи: научить студента принимать научно обоснованное управленческое решение, и уметь анализировать следствия вызванные принятием данного решения, для оценки его эффективности.

Предмет: понятие, принципы, методы и системы управления городскими территориями.

Информационный объем (содержание) дисциплины

Методы и принципы управления территориями

- Основные сроки и понятия.
- Определение объекта и субъекта управления. Управление как процесс.
- Основные научные методы в исследовании процесса управления.
- Общие, конкретные и стратегические цели процесса управления.
- Изучение принципов и функций управления территориями.
- Основные направления и тенденции управленческой политики на современном этапе. Заграничный опыт.
- Классификация основных проблем. Пути решения этих проблем, и следствия связанные с ними

Управление территориями в контексте законодательства

- Градостроительный кодекс.
- Полномочие правительства и органов местного самоуправления в области градостроительства. Полномочие органов архитектуры и градостроительство в регулировании градостроительной деятельности.
- Градостроительная документация о планировании развития и застройке территорий населенных пунктов.
- Правила застройки населенных пунктов.
- Виды территориальных зон в градостроительстве

The summary of the program of a subject matter

MANAGEMENT OF TERRITORIES

The purpose: to teach the student to make **of a problem {task}** of studying of discipline scientifically proved administrative decision, and to be able to analyze consequences {investigations} caused to acceptances of the given decision, for an estimation of his {its} efficiency.

Subject: concept, principles, methods and control systems of city territories.

Information volume (maintenance {contents}) of discipline

Method and principles of management of territories

- The basic terms and concepts.
- Definition of object and the subject of management. Management as process.
- The basic scientific methods in research of managerial process.
- The general {common}, concrete and strategic purposes of managerial process.
- Studying principles and functions of management by territories.
- The basic directions and tendencies of an administrative policy {politics} at the present stage. Foreign experience.
- Classification of the basic problems. Ways of the decision of these problems, and consequences {investigations} connected to them

Management of territories in a context of the legislation

- The town-planning code.
- Power of the government and institutions of local government in the field of town-planning. Power of bodies of architecture and town-planning in regulation of town-planning activity.
- The town-planning documentation on planning development and building of territories of settlements.
- Rules of building of settlements.
- Kinds of territorial zones in town-planning

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи

Таблиця 2.1 - Розподіл обсягу навчальної роботи студента (денна форма навчання)

Призначення: підготовка бакалаврів	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 4 Модулів – 1 Змістових модулів – 2 Загальна кількість годин – 144	Напрями: 6.060101 "Будівництво", зі спеціальності 7.06010103, 8.06010103 "Міське будівництво та господарство" Освітньо-кваліфікаційний рівень: Спеціаліст, магістр	Статус дисципліни - Вибіркова Рік підготовки: 5-й Семестр: 9-й Лекції – 36 год. Практичні – 18 год. Самостійна робота – 90 год. Вид підсумкового контролю: 9 семестр - іспит

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить 33 % до 67 %.

Таблиця 2.2 - Розподіл обсягу навчальної роботи студента (заочна форма навчання)

Призначення: підготовка бакалаврів	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 4 Модулів – 1 Змістових модулів – 2 Загальна кількість годин – 144	Напрями: 6.060101 "Будівництво", зі спеціальності 7.06010103, "Міське будівництво та господарство" Освітньо-кваліфікаційний рівень: Спеціаліст	Статус дисципліни - Вибіркова Рік підготовки: 6-й Семестр: 11-й Лекції – 12 год. Практичні – 12 год. Самостійна робота – 120 год. Вид підсумкового контролю: 11 семестр - іспит

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить 22 % до 78%.

Таблиця 2.3 – Структура навчальної дисципліни

Спеціальність, спеціалізація (шифр, абревіатура)	Семестр(и)	Загальний		Годин							Іспити (сем.)	Заліки (сем.)	
		Кредити	Години	Аудиторні	у тому числі			Самостійна робота	у тому числі				
					Лекції	ІЗ семінари	ЛР		КР	КП/Кур			РГР
Спеціальність 7.06010103, 8.06010103 МБГ	9		144	54	36	18	-	90	-	-	50	9	
Спеціальність 7.06010103, МБГ (заочна форма навчання)	11		144	24	12	12	-	120	-	-	80	11	

2.2. Тематичний план дисципліни

ЗМ 1 Методи та принципи управління територіями

Тема 1. Міське господарство в системі управління містом. Місто як соціально-економічна система. Загальні принципи побудови міської системи управління

Тема 2. Методи та принципи управління територіями. Основні терміни й поняття. Визначення об'єкта й суб'єкта управління. Управління як процес.

Тема 3. Основні наукові методи в дослідженні процесу управління.

Загальні, конкретні й стратегічні цілі процесу управління.

Тема 4. Вивчення принципів і функцій управління територіями. Класифікація основних проблем. Шляхи рішення цих проблем, та наслідки пов'язані з ними

Тема 5. Основні напрямки й тенденції управлінської політики на сучасному етапі. Закордонний досвід.

ЗМ 2 Управління територіями в контексті законодавства

Тема 1. Державне управління. Земельні правовідносини: поняття і види.

Тема 2. Управління територіями в контексті законодавства.

Містобудівний кодекс. Повноваження уряду й органів місцевого самоврядування в області містобудування. Повноваження органів архітектури й містобудування в регулюванні містобудівної діяльності.

Тема 3. Містобудівна документація про планування розвитку й забудові територій населених пунктів. Правила забудови населених пунктів. Види територіальних зон у містобудуванні

2.2.1. Розподіл часу за модулями і змістовними модулями

Розподіл часу за модулями і змістовними модулями наведений у табл. 2.4 та табл. 2.5.

Таблиця 2.4 - Розподіл часу за модулями і змістовними модулями для студентів денної форми навчання

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Сем., Пр.	Лаб.	СРС
Модуль	4/144	36	18	-	90
ЗМ 1.1	2/72	24	12		36
ЗМ 1.2	2/72	12	6		54

Таблиця 2.5 - Розподіл часу за модулями і змістовними модулями для студентів заочної форми навчання

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Практ.	Лаб.	СРС.
Модуль 1.	4/144	12	12	-	120
ЗМ 1.1	2/72	8	8		56
ЗМ 1.2	2/72	4	4		64

2.2.2. План лекційного курсу

Таблиця 2.6 – План лекційного курсу з навчальної дисципліни

№	Зміст	Кількість годин 6.060101 «Будівництво»	
		Денне навчання	Заочне навчання
1	2	3	4
	ЗМ 1 Методи та принципи управління територіями	24	-
1.	Вступ. Профілююче значення курсу, його особливості та зв'язок з іншими дисциплінами.	4	0,5

Продовження табл.

1	2	3	4
2.	Міське господарство в системі управління містом. Місто як соціально-економічна система. Загальні принципи побудови міської системи управління	4	1
3.	Методи та принципи управління територіями. Основні терміни й поняття. Визначення об'єкта й суб'єкта управління. Управління як процес.	4	0,5
4.	Основні наукові методи в дослідженні процесу управління. Загальні, конкретні й стратегічні цілі процесу управління.	4	0.5
5.	Вивчення принципів і функцій управління територіями. Класифікація основних проблем. Шляхи рішення цих проблем, та наслідки пов'язані з ними .	4	0,5
6.	Основні напрямки й тенденції управлінської політики на сучасному етапі. Закордонний досвід.	4	-
	ЗМ 2 Управління територіями в контексті законодавства	12	3
7.	Управління територіями в контексті законодавства. Містобудівний кодекс. Повноваження уряду й органів місцевого самоврядування в області містобудування. Повноваження органів архітектури й містобудування в регулюванні містобудівної діяльності	6	2
8.	Містобудівна документація про планування розвитку й забудови територій населених пунктів. Правила забудови населених пунктів. Види територіальних зон у містобудуванні	6	1
	усього	36	12

2.2.3. План практичних (семінарських) занять

План практичних (семінарських) занять для студентів денної та заочної форм навчання наведений у табл. 2.7.

Таблиця 2.7 - План практичних (семінарських) занять

№	Зміст	Кількість годин 6.060101 «Будівництво»	
		Денне навчання	Заочне навчання
1	2	3	4
	ЗМ 1 Методи та принципи управління територіями	12	9
1.	Міське господарство в системі управління містом.	2	2

Продовження табл

1	2	3	4
2.	Методи та принципи управління територіями.	4	2
3.	Основні наукові методи в дослідженні процесу управління.	2	2
4.	Вивчення принципів і функцій управління територіями.	2	2
5.	Основні напрямки й тенденції управлінської політики на сучасному етапі.	2	1
	ЗМ 2 Управління територіями в контексті законодавства	6	3
6.	Управління територіями в контексті законодавства.	4	2
7.	Містобудівна документація про планування розвитку й забудови територій населених пунктів.	2	1
	усього	18	12

2.2.4. Індивідуальні завдання (ІНДЗ)

Програмою дисципліни передбачено виконання індивідуального завдання.

РГЗ є реферат методологічного, або оглядового характеру по темі завдання. Індивідуальна робота студентів полягає в пошуку, набуванні та опрацюванні інформації, роботі з науковою літературою.

Основою для виконання є одержане студентом завдання.

2.3. Самостійна навчальна робота студента

Отримані теоретичні знання студент закріплює самостійною роботою. Самостійна робота (Ср) складається з роботи над підручниками по тематичним питанням, супроводжується консультаціями лектора та викладачів, що поводять практичні заняття. Результатом якої є РГЗ.

Таблиця 2.8 – Розподіл часу самостійної роботи

№	Зміст	Кількість годин 6.060101 - «Будівництво»	
		Денне навчання	Заочне навчання
1.	Вивчення окремих теоретичних питань	40	40
2.	РГЗ	50	80
	Усього	90	120

2.4. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Система оцінювання знань, вмінь і навичок студентів передбачає оцінювання всіх форм вивчення дисципліни.

Перевірку й оцінювання знань студентів викладач проводить в наступних формах:

1. Оцінювання роботи студентів у процесі практичних (семінарських) занять.
2. Оцінювання засвоєння питань для самостійного вивчення.
3. Проведення проміжного контролю.
4. Проведення модульного контролю.
5. Проведення підсумкового письмового іспиту.

Засоби контролю та структура залікового кредиту для студентів денної і заочної форм навчання наведені в табл. 2.9 та табл. 2.10.

Таблиця - 2.9. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)	Розподіл балів %
Модуль 1. Поточний контроль зі змістових модулів	
ЗМ 1. Тестування	20
ЗМ 2. Тестування	20
РГЗ	20
Підсумковий контроль з МОДУЛЮ 1	
іспит	40
Всього за модулем 1	100 %

Таблиця - 2.10. Засоби контролю та структура залікового кредиту
заочна форма навчання

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)	Розподіл балів %
Модуль 1. Поточний контроль зі змістових модулів	
ЗМ 1. Тестування	20
ЗМ 2. Тестування	20
РГЗ	20
Підсумковий контроль з МОДУЛЮ 1	
іспит	40
Всього за модулем 1	100 %

*Порядок поточного оцінювання знань студентів денної форми
навчання*

Поточне оцінювання здійснюють під час проведення практичних (семінарських) занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єкти поточного контролю:

- 1) активність і результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни; відвідування занять;
- 2) виконання самостійного завдання;
- 3) виконання поточного контролю;
- 4) виконання проміжного контролю.

Оцінку "відмінно" ставлять за умови відповідності виконаного завдання студентом або його усної відповіді за усіма зазначеними критеріями.

Відсутність тієї чи іншої складової знижує оцінку.

*Контроль систематичного виконання практичних (семінарських)
занять, самостійної роботи*

Оцінювання проводять за такими критеріями:

- 1) розуміння, ступінь засвоєння теорії і методології проблем, що розглядаються;
- 2) ступінь засвоєння матеріалу дисципліни;
- 3) ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядають;
- 4) уміння поєднувати теорію з практикою при вирішенні завдань, проведенні розрахунків при виконанні завдань, винесених для самостійного опрацювання, і завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
- 5) логіка, структура, стиль викладання матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації і робити висновки.

За успішне та систематичне виконання та захист всіх практичних робіт протягом першого змістовного модулю студент отримує оцінку «відмінно» або 30 % за поточний контроль, якщо студент виконує та захищає всі практичні роботи протягом другого змістовного модулю, то студент отримує оцінку «добре» або 25 % за поточний контроль, які враховують у відповідній сумі балів за кожний окремий змістовий модуль (табл. 2.9).

Самостійна робота студентів контролюється протягом семестру.

При оцінюванні практичних завдань і самостійної роботи увагу приділяють також їх якості і самостійності, своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не буде виконана, то оцінка буде знижена.

Проведення поточного контролю

Поточний контроль (тестування) здійснюється та оцінюється за питаннями, які винесено на лекційні заняття, самостійну роботу і практичні завдання. Поточний контроль проводять у письмовій формі після того, як розглянуто увесь теоретичний матеріал і виконані практичні (семінарські), самостійні завдання в межах кожної теми змістового модуля. За кожним змістовним модулем проводиться поточне тестування (табл. 2.9) і кожному студенту виставляється відповідна оцінка за отриманою кількістю балів.

Проміжний модульний контроль

Проміжний модульний контроль рівня знань передбачає виявлення опанування студентом матеріалу лекційного модуля і вміння застосовувати його для вирішення практичної ситуації, здійснюють у вигляді тестування.

Після вивчення тем 1-6 (ЗМ 1) студенти виконують тестові завдання до першого змістового модуля. Відповідно, після вивчення тем

7-8 (ЗМ 2) - тестові завдання, або контрольну роботу до другого змістового модуля.

У відповідності до програми навчальної дисципліни тестування проводять на останньому практичному занятті з кожного змістового модулю. Загальна тривалість тестів з модуля 1 – 1,0 година (по 0,5 години на опрацювання одного тесту з одного змістового модуля). Тестове завдання містить запитання одиничного і множинного вибору різного рівня складності. Для оцінювання рівня відповідей студентів на тестові завдання використовуються критерії оцінювання. Для кожного тестового завдання розроблена шкала оцінювання, яка надається викладачем на розгляд студентів до проведення тестового контролю. Тести для проміжного контролю обираються із загального переліку тестів за відповідними темами.

Для студентів заочної форми навчання передбачені наступні види контролю засвоєних знань:

- студенти виконують РГЗ, яка є допуском до іспиту (підсумковий контроль) (табл. 2.10);
- проведення підсумкового іспиту

Проведення підсумкового контролю

Умовою допуску до іспиту є:

- сума накопичення балів за двома змістовими модулями, яка повинна бути не менша, ніж 51 бал (за внутрішнім вузівським рейтингом або системою STC) або наявність позитивних оцінок з проміжного модульного контролю (за національною системою);
- обов'язковий захист КР для студентів заочної форми навчання.

Підсумкову оцінку з дисципліни виставляють в національній системі оцінювання результатів навчання і в системі ECTS згідно з методикою переведення показників успішності знань студентів Академії в систему оцінювання за шкалою ECTS (табл. 2.11).

Таблиця 2.11 - Шкала перерахунку оцінок результатів навчання в різних системах оцінювання

Система оцінювання	Шкала оцінювання						
Внутрішній вузівський рейтинг, %	100-91	90-71		70-51		50-0	
Національна 4-бальна і в системі ECTS	5 <i>відмінно</i> A	4 <i>добре</i> B, C		3 <i>задовільно</i> D, E		2 <i>незадовільно</i> FX, F	
Внутрішній вузівський рейтинг у системі ECTS, %	100-91	90-81	80-71	70-61	60-51	50-26	25-0
Національна 7-бальна і в системі ECTS	<i>відмінно</i> A	<i>дуже добре</i> B	<i>добре</i> C	<i>задовільно</i> D	<i>достатньо</i> E	<i>Незадовільно</i> F**	<i>Незадовільно*</i> FX*
ECTS, % * студентів	A	B	C	Д	E	F*	FX*
	10	25	30	25	10	<i>не враховується</i>	

* з можливістю повторного складання.

** з обов'язковим повторним курсом

Проведення підсумкового письмового екзамену з Модулю

Екзамен здійснюють у письмовій формі за екзаменаційними білетами.

Екзаменаційний білет складається з 3 питань з теоретичного матеріалу, за кожен правильну відповідь студент отримує оцінку відповідно до кваліфікаційних вимог до бакалаврів. Підсумкову оцінку з дисципліни виставляють в національній системі оцінювання результатів навчання:

Оцінка «відмінно» - Студент грамотно, логічно і повно дав відповіді на всі екзаменаційні запитання. Охайно оформив екзаменаційні матеріали. Текстова частина відповіді доповнена потрібним графічним матеріалом. У відповідях студент показав знання додаткової літератури.

Оцінка «добре» - Студент грамотно і по суті дав відповіді на теоретичні запитання екзаменаційного білету, не допускаючи при цьому суттєвих неточностей, вміло використовує знання при розв'язанні практичних завдань і

запитань. Екзаменаційні матеріали оформлені охайно, текстова частина доповнена графічним матеріалом (при необхідності).

Оцінка «задовільно» - Студент показав знання основного матеріалу, але не вказав його деталей, особливостей, технологічних обмежень. У відповідях він допускає неточності. Студент порушує послідовність викладу відповіді. Відсутні графічні пояснення. Відмічена неохайність в оформленні екзаменаційних відповідей.

Оцінка «незадовільно» - Студент не дав відповіді на значну частину програмного матеріалу. У відповідях допущені значні помилки. Матеріали екзаменаційних відповідей неохайно оформлені.

2.5. Інформаційно-методичне забезпечення

Таблиця 2.12 - Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	Теми, де застосовується
1. Основна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)	
1. Земельний кодекс України. – Х.: ТОВ «Одісей», 2002. -600 с. 2. Управління міськими територіями. Конспект лекцій/О.С. Безлюбченко. –Х.: ХНАМГ, 2009. – 145 с. 3. Керівництво з питань проектного менеджменту. К.: УКРНЕТ, 1999 4. Шапіро В.Д. Управління проектами. Спб.: Два-три,1996. 5. Антипов А.В., Носов С.И. Организация и оценка эффективности землепользования и землевладения: учебно-практическое пособие - М.: изд-во Рос.экон.акад.,2000. 6. Воронин А.Г., Лапин В.А., Широков А.Н. Основы управления муниципальным хозяйством. Учебное пособие. – М.: Дело, 1998.	ЗМ 1.1-1.2
2. Додаткові джерела	
1. ДБН 360-92* «Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень» -К.:Укрархбудінформ, 1993. – 107 с.	ЗМ 1.1-1.2
2. Методичне забезпечення	
Методичні вказівки для практичних занять та самостійної роботи з курсу " УПРАВЛІННЯ МІСЬКИМИ ТЕРИТОРІЯМИ " - Харків: ХНАМГ, 2007.- доц. О.С. Безлюбченко	ЗМ 1.1-1.2
Демонстраційні матеріали в програмі Power Point	
Комп'ютерні програми до виконання курсового проекту: Word, Excel, AutoCAD, Arc View, Компас	ЗМ 1.1-1.2
4. Ресурси Інтернет	
Цифровий репозиторій ХНАМГ // www.ksame.ua	ЗМ 1.1., ЗМ 1.2.

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Програма та робоча програма навчальної дисципліни

«Управління міськими територіями»

(для студентів 5 курсу денної та 6 курсу заочної форм навчання за напрямом підготовки 6.060101 "Будівництво", зі спеціальності 7.06010103, 8.06010103 "Міське будівництво та господарство")

Укладач: **БЕЗЛЮБЧЕНКО** Олена Степанівна

В авторській редакції

Комп'ютерна верстка: *І. О. Храпко*

План 2012, поз. 9 Р

Підп. до друку 26.06.2012 р.

Друк на ризографі

Тираж 10 пр.

Формат 60x84/16

Ум. друк. арк. 0,9

Зам. № 8467

Видавець і виготовлювач:

Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК №4064 від 12.05.2011 р.